

Schat je voorraad ruwvoeder goed in

Een inschatting maken van de ruwvoedervoorraad en de behoefte van de veestapel is geen gemakkelijke klus. Een te ruim overschot of een tekort aan voeder zorgen voor frustraties en vormen een grote kostenpost op jouw bedrijf. De voederbehoefte van jouw veestapel kennen, is dus van belang om de ruwvoedervoorraad die nodig is op jouw bedrijf goed in te schatten.

Ilse Louwagie, Inagro

Hoeveel voorraad is er nodig?

Stel, je baat een melkveebedrijf uit met 100 lacterende dieren, 40 stuks jongvee jonger dan één jaar en 40 stuks jongvee ouder dan één jaar die je het hele jaar door in de stal voedert. Die dieren hebben een respectievelijke opnamecapaciteit van:

- Melkkoe: 9 kg DS/dier/dag mais en 5 kg DS/dier/dag voordroog;
- Jongvee < 1 jaar: 2,5 kg DS/dier/dag mais en 1,5 kg DS/dier/dag voordroog;
- Jongvee > 1 jaar: 2,5 kg DS/dier/dag mais en 5,5 kg DS/dier/dag voordroog.

Welke ruwvoedervoorraad/opslagcapaciteit is daarvoor nodig?

- Melkkoe: 100 stuks x 9 kg DS/dier/dag mais = 900 kg DS/dag; 100 stuks x 5 kg DS/dier/dag voordroog = 500 kg DS/dag;
- Jongvee < 1 jaar: 40 stuks x 2,5 kg DS/dier/dag mais = 100 kg DS/dag; 40 stuks x 1,5 kg DS/dier/dag voordroog = 60 kg DS/dag;
- Jongvee > 1 jaar: 40 stuks x 2,5 kg DS/dier/dag mais = 100 kg DS/dag; 40 stuks x 5,5 kg DS/dier/dag voordroog = 220 kg DS/dag.

Uit bovenstaande berekeningen kan je concluderen dat je per dag een ruwvoedervoorraad moet voorzien van zo'n

1100 kg DS mais en zo'n 780 kg DS voordroog. Dat resulteert in een ruwvoedervoorraad van ongeveer 400 ton DS mais en 285 ton DS voordroog op jaarbasis.

Let wel, deze berekening omvat twee kanttekeningen. Omdat de maiskuil enige fermentatietijd nodig heeft, is het beter om met 400 dagen te rekenen in plaats van 365 dagen per jaar. Dat resulteert in een maisvoorraad van zo'n 440 ton DS. Als melk-/jongvee in de zomerperiode aan weidegang kan doen, kan je bijvoorbeeld enkele kg DS/dier/dag van de ruwvoedervoorraad voordroog aftrekken. Daartegenover is

wel voldoende oppervlakte voor beweiding nodig.

Plaats genoeg?

Komend najaar zal op Inagro een onderzoek lopen om de voorraden nauwkeuriger in te schatten aan de hand van een densiteitsboor. Momenteel berekenen we een voorraad als volgt:

Als je voor 440 ton DS mais en 285 ton DS voordroog opslagruimte moet voorzien, dan kan je je baseren op volgende kengetallen:

- In een sleufsilos (voordroog, gehakseld): 180-210 kg DS ruwvoeder/m³;
- In een sleufsilos (mais, >30% DS): 195-215 kg DS ruwvoeder/m³.

Om ruim voldoende plaats te hebben in de sleufsilos wordt het volume berekend aan de hand van het kleinste kengetal:

- Voordroog: 285.000 kg/180 kg DS/m³ = 1583 m³;
- Mais (>30% DS): 440.000 kg/195 kg DS/m³ = 2256 m³.

Een inschatting maken van de ruwvoedervoorraad is geen gemakkelijke klus.

© MARCEL BEKKEN

Om minimaal 1,5 meter per week op te schuiven per kuil (zowel graskuil als maaskuil) moet je minimaal 80 meter lengte hebben (2 silo's van 40 meter).

Je kan dan op twee manieren de oppervlakte van de silo berekenen: ofwel ga je uit van de vaste lengte van 40 meter en bereken je de breedte die je nodig hebt om er de 2256 m³ kuilmais (2256/80 meter lengte/2,5 meter hoogte = 11 meter breedte) en 1583 m³ graskuil (1583/ 80 meter lengte/2,25 meter hoogte = 9 meter breedte) in te krijgen.

Ofwel start je van een vaste breedte en kijk je hoelang de silo zou moeten zijn. Voor een kuil van 6 meter breed en 2 meter hoog kan je de lengte van de kuil als volgt berekenen:

- Voordroog: 1583 m³/6 meter/2 meter = 132 meter;
- Mais (>30% DS): 2256 m³/6 meter/ 2 meter = 188 meter.

Om dit voor je eigen bedrijf te berekenen hou je rekening met je eigen hoogte en breedte van jouw kuilen.

Stel, je hebt een opbrengst nodig van 15 ton DS/ha mais en 10 ton DS/ha voordroog. Hoeveel ha mais en voordroog moet je dan telen?

- 440 ton DS mais delen door 15 ton DS opbrengst/ha = 29 ha mais;
- 285 ton DS voordroog delen door 10 ton DS opbrengst/ha = 29 ha voordroog.

Met bovenstaande cijfers en berekeningen kan je al een goede inschatting maken van de voorzieningen die nodig zijn op jouw bedrijf.

Aandachtspunten

Er zijn ook andere factoren die een (beperkte) invloed hebben op de ruwvoedervoorraad voor jouw melkveebedrijf. Denk aan de melkproductie, het lichaamsgewicht, de leeftijd, het lactatiestadium, de genetische aanleg en de vettoestand van het dier.

Bij een lichaamsgewicht van 650 kg wordt een opname van 14,65 kg droge stof per dag uit ruwvoeder aangeraden. Ook de leeftijd van het dier speelt een

rol. Pas op een leeftijd van 60 maanden (5 jaar) is een koe volgroeid. Dan pas kan het dier het maximum aan voeder opnemen.

De lactatiestatus van het dier zorgt voor verschillen in drogestofopname. In de eerste lactatieweek kunnen vaarzen slechts 66% en koeien slechts 74% van hun drogestofhoeveelheid per dag opnemen. Pas na 24 weken in lactatie is de drogestofopname voor beide groepen opnieuw maximaal.

Het stadium van dracht heeft ook een invloed op de drogestofopname. Na 30 weken dracht vermindert de drogestofopname geleidelijk. Tegen het kalven zal de koe nog maximaal 80% van haar totale opnamecapaciteit kunnen opnemen. ■

[Dit artikel kadert in een reeks van drie artikels en is het eindresultaat van het Leaderproject 'Melkveehouders in de Westhoek delen kennis en versterken bedrijfsvoering'.](#)